

Søndag d. 17 juni 2012 – Silkeborg Baptistkirke

Prædiken af Søren P. Grarup

Epistel: Paulus' første brev til Korinterne kap. 13.

Prædikentekst: Lukasevangeliet kap. 14 v. 25-35

Udgangslæsning: Johannes' første brev kap. 4 v. 16.

Der er visse søndage i kirkeåret, hvor rigtig mange præster meget gerne vil lægge deres frisøndag. Denne søndag er en af dem. For teksten, som tekstrækken forærer os i dag, er mildest talt ikke særlig populær.

Så er det vel skæbnens ironi, at jeg ellers går rundt som efterløner og har fri hver søndag. Og når jeg så endelig skal prædike, så er det denne tekst, som tekstrækken angiver.

Sammen med de øvrige Bibel-læsninger, som tekstrækken angiver til i dag - men som vi ikke har læst her - er der lagt op til en rigtig omgang bulderprædiken, af den slags nogle af os kan måske huske fra vore unge dage - med voldsomme krav om helhjertethed i troen og i efterfølgelsen af Jesus og dunken i hovedet med dårlig samvittighed, når man ikke kunne leve op til de krav. Det er en prædiken, vi nok helst ikke vil høre igen - og som jeg ikke vil holde, for der er så lidt evangelium i den slags prædikener for alle os, der bedst kan spejle os i f. eks. Simon Peter, der fulgte Jesus og svor ham troskab indtil døden, men stak af og fornægtede ham, da det gjaldt.

Vi skal finde evangeliet - det glade budskab - også i denne tekst.

Men det er rigtig nok hårde ord, Jesus bruger: Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin far og mor, hustru og børn, brødre og søstre, ja, sit eget liv, kan han ikke være min discipel.

Det var et af de centrale skriftord for nogle af de sketeriske, nyreligiøse bevægelser med Jesus-islet, som huserede i 70'erne og fik børn og ganske unge mennesker til at stikke af hjemmefra og bryde kontakten til deres familie. Og vi andre sagde til os selv: Det kan ikke være det, Jesus mener.

Men hvad mener han så?

Bibelforskere og tekstkritikere kan komme os lidt til hjælp, når de påviser, at der lige her er tale om en "hebraisme" - en typisk hebraisk udtryksmåde, som Lukas har taget med over i det græske sprog, og derfra er den gået videre til dansk. Det er en sproglig og kulturbestemt måde at udtrykke sig på, som flyttes over i et andet kultur- og sprogmiljø, og derfor kommer til at virke for voldsom eller på anden måde forkert.

Vi kender det i dag, f. eks. når vi på TV møder ophidsede mennesker i Mellemøsten, som udslynger forbandelser og trusler mod Vesten eller mod rivaliserende grupper.

Mellemøsten-eksperter kan berolige os med, at sådan snakker arabere altså, især når de er vrede - sådan snakker de også med hinanden, også selv om de aldrig ville gøre det, de siger.

Ind imellem sætter nogle handling bag ordene, for ord kan skabe, hvad de nævner - også selvom de ikke var så bogstaveligt ment. Men generelt har vi i den øvrige del af verden svært ved at afkode disse voldsomme udtryksmåder.

Ordene i teksten her er jo fra samme kulturkreds og sprogfamilie, selv om der ligger et par tusind år imellem.

Mattæus modificerer udtalelsen en smule: Den, der elsker far eller mor mere end mig, er mig ikke værd, står der hos Mattæus.

Men det er stadig voldsomme ord - og store krav at leve op til, hvis ordene da skal høres som krav. Hvordan finder vi det glade budskab i disse bastante ord?

Ordene står i en sammenhæng. Umiddelbart før læser vi lignelsen om det store festmåltid. De indbudte gæster takker nej med alle mulige tåbelige undskyldninger. Tjenerne bliver sendt ud på veje og stræder for at hente fattige, vanføre, blinde, lamme - alle dem, ingen ville indbyde til fest. Umiddelbart efter dagens tekst, står lignelsen om det forsvundne får. Hyrden forlader de 99 og går ud og leder, lige til han finder det ene får. Og når han finder det, holder han glædesfest med naboerne.

Og vi læser videre om den fortabte søn - eller de to fortabte sønner, som uforskyldt og overstrømmende er genstand for Faderens længsel og accept og kærlighed og tilgivelse.

Store skarer fulgtes med Jesus. Sådan begynder dagens tekst.

Nogle af alle disse mennesker havde på egen krop og sjæl oplevet den kærlighed, som Jesus talte om i sine lignelser. De har nikked eller er brudt ud i lovsang. Andre har set, at noget godt skete, og ville gerne se og høre mere. Andre igen fulgte med, fordi det var spændende at være sammen med så mange i den stemning, der opstod - og ham Jesus var nu noget for sig. Andre igen fulgte med for at se om de kunne opsamle de nyeste bud på en genvej til at blive rigtig fromme - hvis nu rabbiernes udlægning af Moseloven ikke var helt tilstrækkelig.

Og så var der jo også dem, der fulgte med for at finde noget at anklage Jesus for - men dem ser vi lige bort fra, for de ville jo ikke være Jesu disciple, så Jesu ord her er ikke til dem.

Det er godt at høre om invitationen til Guds fest for alle udskuddene, når man er en af dem, der med sig selv ved, at man ikke fortjener at komme til fest.

Det er godt at høre om hyrden, der leder og leder efter sit forvildede får og glæder sig ovenud, når han finder det - når man nu ved med dig selv, at man har forvildet sig væk fra sandheden, væk fra livets gode vej - væk fra Gud.

Det er godt at høre om Faderens længsel og overstrømmende kærlighed, idet han modtager denne bums, der har ødslet hele formuen op - når man nu ved med sig selv, at det er lige, hvad man selv har gjort i forhold til Gud og mennesker.

Hvor er det godt at høre - og endnu bedre at opleve på krop og sjæl.

Og hvor er det godt at vide, at vi - også lige præcis vi, der er her i dag - er genstand for en sådan kærlighed.

Vi, der i dag kommer til kirke for at høre, hvad Jesus siger, har nok lige så mange forskellige grunde til at gøre det, som den store skare, der fulgte med Jesus dengang.

Jeg har selv - både før og efter, at jeg blev præst - sidde mange søndage under en prædikestol og hørt det uendeligt gode budskab om Guds grænseløse kærlighed til mig og til alle os. Og jeg har måske lige så mange gange stået på prædikestolen og forkyndt det budskab.

Og når jeg så træder tre skridt tilbage og betragter mit liv og min vej i skaren dér omkring Jesus, så må jeg undre mig - og også nu og da rystes - over at se, hvor mange gange jeg gik derfra og gik hen og kastede al min opmærksomhed og al min omhu og al min energi på det tårn, jeg ville bygge - måske Babelstårn i en eller anden mening - for at vise, hvor god eller dygtig eller rigtig, jeg var - eller den krig, jeg ville føre, som om det gjaldt livet, når det bare handlede om at få ret eller ikke at tabe ansigt - selv om jeg i grunden godt vidste, at det eneste, der gælder livet, er at gribe den kærlighed, som Gud øser ud over mig, mens han længes efter at give mig mere.

Jesus taler til alle dem - alle os, der følger med i skaren omkring ham, og han taler om at være hans discipel - hans lærling. En meget radikal affære, for han siger: Sådan kan ingen af jer være min discipel uden at give afkald på alt sit eget.

Hvad er det da, en Jesus-lærling skal lære?

Er det at bede? - Det spurgte disciplene Jesus om at lære dem, og han lærte dem Fadervor.

Er det indsigt i, hvem Gud er - hvordan Gud er?

Er det etiske og moralske normer for et godt liv?

Er det at skelne ret fra uret, sandhed fra løgn?

Er det at forvalte sine nådegaver ret?

Ja, ja og atter ja - og vi kunne gøre listen meget længere. Der er ufatteligt meget at lære som Jesus-lærling. Den læretid slutter først engang i evigheden.

Men alt det, vi sådan kan liste op - hele pensum - er jo alt sammen noget, vi kan sætte op i emner og skrive bøger om. Så kan vi granske det og øve os i at gøre det - og det skal vi nok også. Men vi kan også tage det og misbruge det til at bygge vore egne tårne og føre vore egne krige - som det er sket utallige gange i kirkens historie - og dermed sakker vi længere og længere bagud i flokken omkring Jesus, indtil vi kommer helt på afveje, som fåret, der blev væk.

Det er i grunden ikke særlig radikalt. Og hvis vi selv prøver at gøre disse emner - dette pensum - radikalt, så bliver vi lige så farlige fanatikere, som diverse sekter, der splitter menneskeliv ad, eller som fundamentalistiske islamister.

Jesu radikalisme er noget ganske andet end fanatisme. Det, der er anderledes ved ham - radikalt anderledes fra alt, hvad vi kender noget som helst andet sted fra - det er den kærlighed, der indbyder alle udskuddene til fest - den kærlighed, der bliver ved at lede, indtil fåret er fundet - den kærlighed, der længes efter den til langt under nulpunktet forfejlede ødeland til en søn og tager ham til sig betingelsesløst.

Det er den kærlighed, der førte Jesus durk ind i lidelse og død på korset for min skyld.

Der er også skrevet mange bøger om den kærlighed. Og der kan skrives videre i evighed uden at emnet bliver udtømt. Vi kan læse om den, høre om den, betragte den - men vi kan aldrig lære den, som vi lærer alt muligt andet her i livet.

Vi kan ikke gøre den til vores egen, så vi kan rende af sted med den og bruge den til at bygge vore egne Babelstårne eller føre vore egne ærefulde krige.

Den kærlighed er så radikalt anderledes end alt, hvad vi kender. Den gives os, omslutter os, uden at vi har bedt om det eller gjort os fortjent til det. Den kærlighed er evig og grænseløs, for den er Guds eget væsen.

Den kærlighed kan vi ikke eje, som var den vores egen. Jesus - Guds Søn, som havde givet afkald på alt for at blive menneske som os - han *ejede* heller ikke den kærlighed. *Den kærlighed ejede ham*. Derfor kunne han overfor lidelsen og korsdøden i Getsemane have bede : Ske ikke min vilje, men din.

Dét er radikaliteten i Jesu person og i hans liv i en nøddeskal. Denne bøn til Gud, som er kærlighed: Ske ikke min vilje, men din.

Og det er radikaliteten i det at være Jesu discipel. Det er den eneste måde at tage ved lære af den kærlighed på: At lade sig eje af den, så den bliver drivkraften og indholdet i alt, hvad vi siger og gør.

Og har vi smagt blot en dråbe af den kærlighed, så ved vi også, at det er sandt, hvad Paulus skrev, at alt, hvad vi er og kan og har og gør, det er intet, tomt og betydningsløst uden den kærlighed.

Derfor må vi, som Jesus siger, give afkald på alt vor eget - ligesom han selv havde gjort - for at lade os eje af Guds evige, grænseløse kærlighed.

Så lander vi altså i denne prædiken alligevel på noget, der lyder som et drabeligt stort krav, der næppe er til at leve op til. Hvad skal vi så gøre?

Punkt 1 : Lad være at forsøge at leve op til det, du måske hører som et krav. For det, du lever op til, er altid dit eget - så også det må du give afkald på.

Punkt 2 : Hvis du længes efter virkelig at være Jesu discipel, virkelig at leve i den kærlighed, at være ejet af den kærlighed, så fortvivl ikke, selv om du måske kan synes, at der er meget lang vej igen. Hold fast i din længsel, og lad din længsel holde dig fast.

Se på dem, Jesus kaldte sine disciple dengang. Nogle af dem kan lyse for os som åndelige forbilleder. Men ingen af dem blev nogensinde andet end udskuddene, der tog imod en ufortjent invitation til fest - de var livet igennem som fåret, der blev fundet igen - som sønnen, der kom hjem i pjalter uden en klink på lommen og blev omfavnet af sin far.

For den kærlighed er aldrig i går, da det hele var OK og jeg havde styr på mit kristenliv. Den kærlighed er aldrig i morgen, når jeg lige får det eller det på plads i mit liv. Den kærlighed er altid nu og her.

Det er altid nu og her du bliver fundet igen. Det er altid nu og her, du vender hjem og bliver favnet. Det er altid nu og her, Gud byder dig til fest. Det er altid nu og her, hans kærlighed vil gribe fat i dig, omslutte dig og fylde dit liv og dine gøremål og dine ord.

Så hvis du længes efter virkelig at være Jesu discipel, så bevar denne længsel i dig, og omsæt den i Jesu bøn: Ske ikke min vilje, men din vilje.

Så vil du opdage, at det, der i evangeliet kan lyde som voldsomme krav, der ikke er til at leve op til, ikke er krav, men er en ubeskrivelig stor gave givet uforskyldt af Guds nåde.

Amen.